

DEVA HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK 2024 - 31 MART 2024 DÖNEMİ

YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU

KISACA DEVA HOLDİNG

1958 yılında faaliyetine başlayan DEVA Holding, Türkiye'nin köklü ilaç üreticilerinden biridir. Ana faaliyet konusu beşeri ilaç ve ham madde üretimi ile pazarlaması olan DEVA Holding, veteriner ilacı, kolonya ve tıbbi ampul üretimi de gerçekleştirmektedir.

Çoğunluk hisseleri 2006 yılında Eastpharma Ltd. tarafından satın alınan DEVA Holding, küresel ölçekte sağlıklı yaşama herkesin erişebilmesi amacıyla, yenilikçi ve farklı ürünleri yüksek kaliteli bir deneyim ile sunma, rekabet ettiği alanlarda dev ilaç markaları yaratarak ilk tercih olma hedefinde hızlı adımlarla yürümektedir. DEVA Holding sunduğu yeni tedavilerle, her sene ürün çeşitliliğini zenginleştirerek fark yaratmaktadır.

Hâlihazırda, ürün portföyünde onkolojiden kardiyojolojiye, solunum sisteminden oftalmolojiye, tıbbi cihazlar da dâhil olmak üzere mevcut olan 14 terapötik alanda 650'den fazla ürün bulunmaktadır.

Bölgesel büyüme operasyonları ve ihracat faaliyetleri artarak devam eden DEVA Holding; aralarında Amerika, İsviçre ve Almanya gibi ülkelerin de yer aldığı 65 ülkede 1.119 ürün ruhsatına sahiptir. Almanya'dan sonra Devatis markasıyla İsviçre'de kurulan şirket 2018 yılında tescil onayı almış, yine ABD'de aynı adla kurulan şirket faaliyetlerini hızlandırmıştır.

Hastaların ihtiyaç duyabilecekleri ilaçlara ulaşmasını kolaylaştırmak amacıyla araştırma ve geliştirme çalışmalarına ağırlık veren DEVA Holding'in bütün üretim tesisleri Avrupa GMP (Good Manufacturing Practice-İyi Üretim Uygulamaları) ve US FDA (Food and Drug Administration-Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi) uygunluk onayı almıştır. DEVA Holding, hâlihazırda 60'dan fazla ülkeye ilaç ve ilaç ham maddesi ihracatı gerçekleştirmektedir.

DEVA Holding, ödüllü Ar-Ge merkezi DEVARGE'nin alanında uzman eğitimli personellerden oluşan güçlü kadrosu, son teknoloji ile donatılmış tam teşekküllü laboratuvarları ve üretim sahaları ile kaliteli ve inovatif ürünler geliştirmektedir.

DEVA Holding, kurduğu üretim tesisleri ile Türkiye'de en kapsamlı üretim yapan yerli ilaç şirketlerinden biri konumuna ulaşmıştır. Üretimine Çerkezköy ve Kartepe'deki üretim tesislerinde devam eden DEVA Holding, yıllık 620 milyon kutu ilaç üretim kapasitesine sahiptir. Toplum sağlığı için üretirken, aynı zamanda kaynakların etkin ve verimli kullanımı için sürdürülebilirlik anlayışını benimsemekte, faaliyetlerinde çevresel duyarlılıkları gözetmektedir. İnsan hakları, iş sağlığı ve güvenliği, enerji verimliliği ve atık konularını büyük bir titizlikle yöneten DEVA Holding, çevre bilincine ve sürdürülebilirlik anlayışına sahip çalışanları ile gelecek nesillere daha yaşanır bir dünya bırakma hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

Sağlıklı ve sürdürülebilir bir gelecek için çalışmaya devam eden DEVA Holding; özellikle eğitim, toplum sağlığı ve çevre alanlarında sosyal sorumluluk projelerine de destek vermektedir.

İletişim Bilgileri:

Adresi : Halkalı Merkez Mah. Basın Ekspres Cad. No.1 Küçükçekmece-İSTANBUL
Telefon : 0212-692 92 92
Faks : 0212-697 02 08
İnternet adresi : www.deva.com.tr
E-Posta adresi : deva@deva.com.tr

Şirketin Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı Olduğu Sicil : İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu
Sicil No. : 70061

MİSYON ve VİZYON

Misyonumuz

Küresel ölçekte sağlıklı yaşama herkesin erişebilmesi amacıyla, yenilikçi ve farklı ürünleri yüksek kaliteli bir deneyim ile sunmak için varız.

Vizyonumuz

Rekabet ettiğimiz alanlarda dev ilaç markaları yaratarak ilk tercih olmak.

YÖNETİM KURULU

Adı ve Soyadı	Ünvanı	Görev Süresi
Philipp Daniel Haas	Yönetim Kurulu Başkanı -İcracı Üye	01.04.2022 – 01.04.2025
Mesut Çetin	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı- İcracı Üye	01.04.2022 – 01.04.2025
Ayşecik Haas	Yönetim Kurulu Üyesi-İcracı Olmayan Üye	01.04.2022 – 01.04.2025
Eşref Güneş Ufuk	Yönetim Kurulu Üyesi-Bağımsız Üye	01.04.2022 – 01.04.2025
Sengül Soytaş	Yönetim Kurulu Üyesi-Bağımsız Üye	01.04.2022 – 01.04.2025

Yönetim Kurulu Üyelerinin Görev ve Yetkileri

Yönetim Kurulu Üyeleri, Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri ve Şirket esas sözleşmesinde belirtilen görev ve yetkilere haizdir.

DÖNEM İÇİNDE ESAS SÖZLEŞMEDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN NELER OLDUĞU

Dönem içinde esas sözleşmede değişiklik yapılmamıştır.

ORTAKLIĞIN;

Sermaye Durumunda Dönem İçinde Değişiklikler

Dönem içinde, sermaye durumunda bir değişiklik olmamıştır.

Hisse Senedi Fiyatlarının Dönem İçinde Gösterdiği Gelişme

Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören DEVA Holding paylarının 1 lotu 01.01.2024 – 31.03.2024 döneminde en düşük 70,90 TL'den, en yüksek 91,20 TL'den işlem görmüştür.

Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Şirketin;
Kayıtlı Sermaye Tavanı : 500.000.000,00 TL
Çıkarılmış Sermayesi : 200.019.287,78 TL

31.03.2024 İtibarıyla Ortaklık Yapısı

Ünvanı	Hisse Miktarı TL	Sermayeye Oranı %
EastPharma S.A.R.L	164.424.760	82,2
Diğer hissedarlar	35.594.528	17,8
TOPLAM	200.019.288	100,0

FİNANSAL GÖSTERGELER

Başlıca mali ve operasyonel göstergeler (TL)

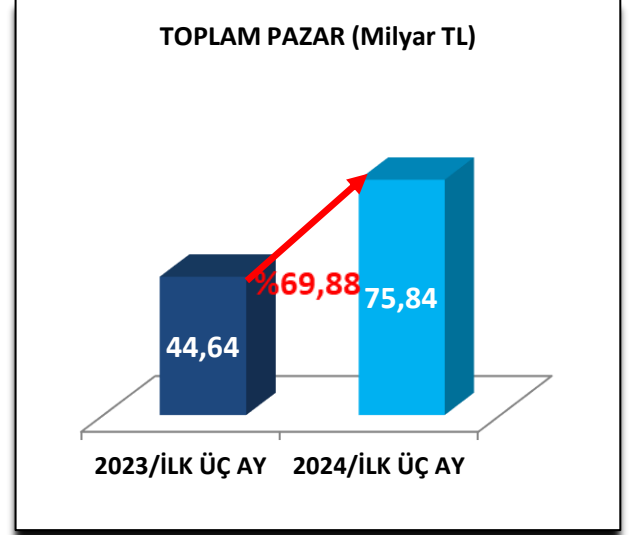
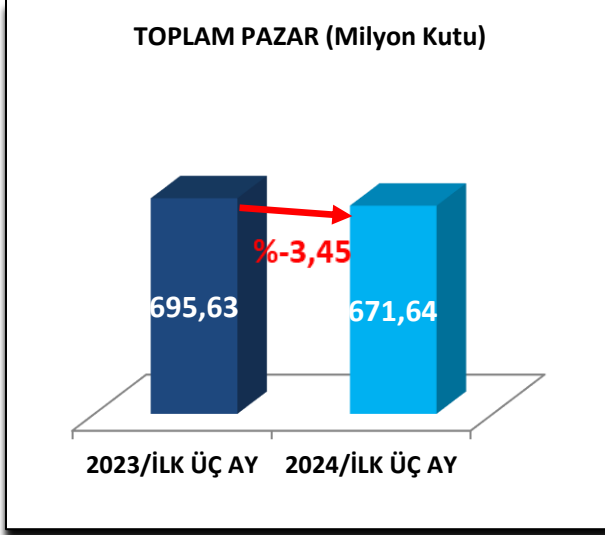
	31.03.2024	31.12.2023
Toplam varlıklar	24.470.978.758	25.824.849.049
Toplam yükümlülükler	7.940.001.217	8.814.892.656
Toplam özsermaye	16.530.977.541	17.009.956.393
	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023
Satış gelirleri (net)	3.583.084.097	3.464.212.762
Esas faaliyet karı	886.238.211	1.144.258.926
Net Zarar	(379.626.361)	(1.027.410.222)

Temel rasyolar

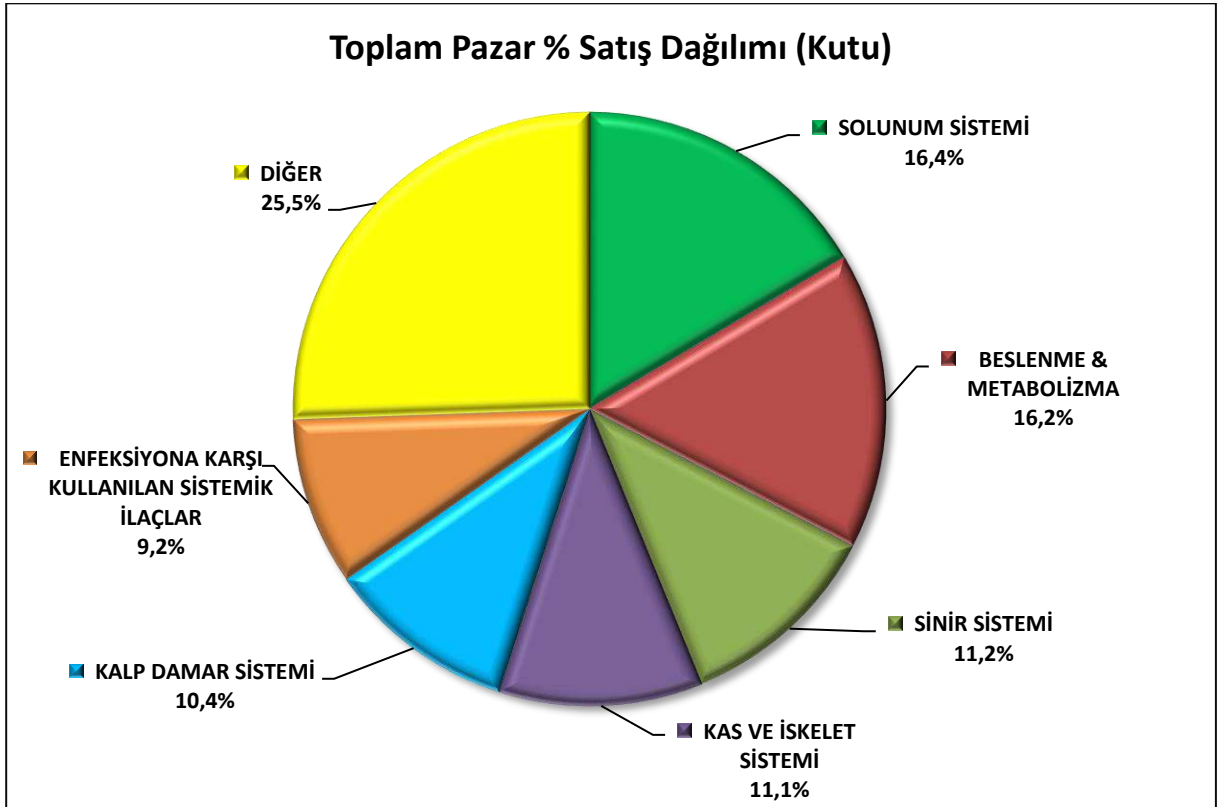
	31.03.2024	31.12.2023
Cari oran	1,70	1,66
Likidite oranı	1,14	1,07
Hassas oran	0,50	0,51
Borçlar/Aktif toplamı (Finansal kaldıraç oranı)	0,32	0,34
Özkaynaklar/Borçlar (Finansman oranı)	2,08	1,93
	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023
Brüt kar marjı	0,43	0,47
Net kar marjı (Satış rantabilitesi)	-0,11	-0,30
Özkaynaklar kar marjı (Özkaynak rantabilitesi)	-0,09	-0,33

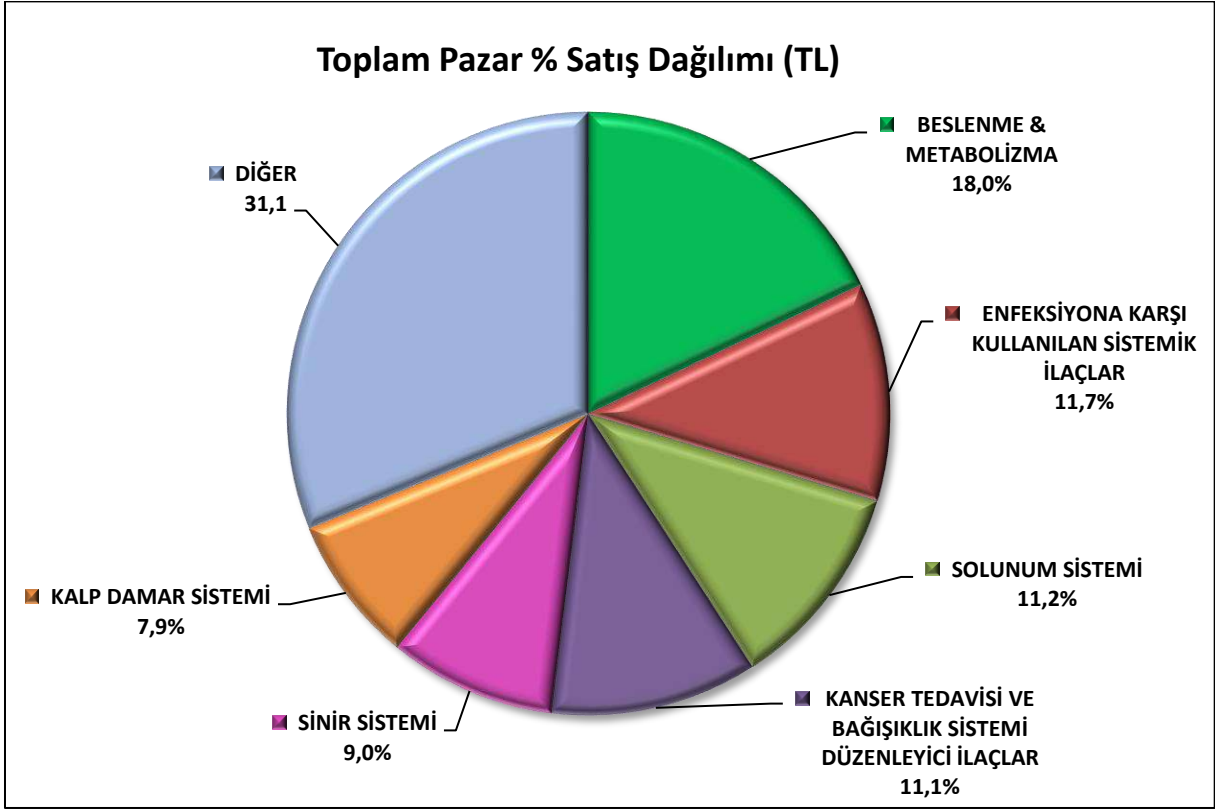
01.01.2024– 31.03.2024 DÖNEMİNDE SATIŞLAR

Serbest piyasa IQVIA* verilerine göre 2024 yılının ilk üç ayında, Türkiye ilaç pazarında 75,84 milyar TL** değerinde 671,64 milyon kutu ilaç satışı gerçekleşmiştir. Pazar, bir önceki yılın aynı dönemine göre kutu olarak %3,45 oranında küçülürken, TL olarak %69,88 oranında büyüme kaydetmiştir.

Türkiye ilaç pazarında ilk üç aylık dönemdeki satışlara göre ilaçların segment dağılımı; (ATC1) kutu ve TL bazında aşağıdaki gibi gerçekleşmiş olup, kutu bazında "Solunum Sistemi" segmenti, TL bazında ise "Beslenme ve Metabolizma" segmenti en büyük paya sahip olmuştur.

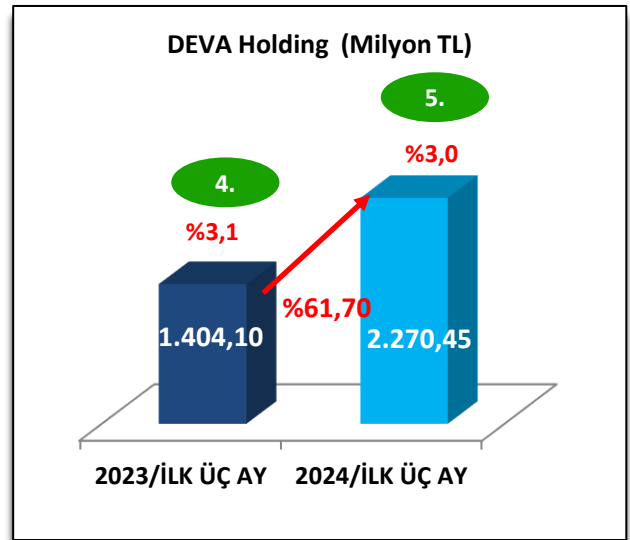
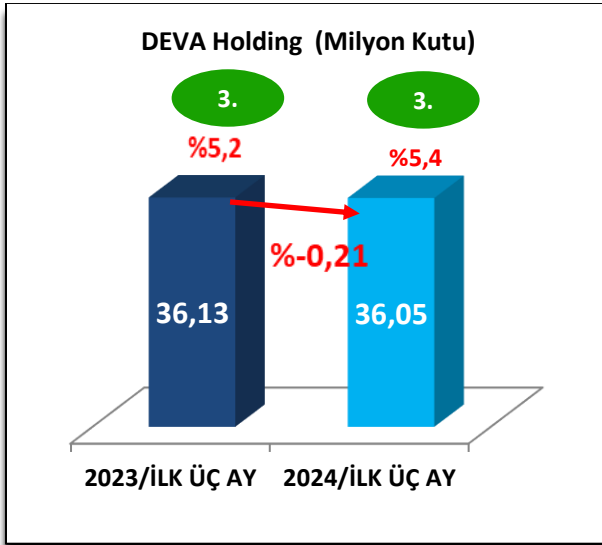

DEVA HOLDİNG'İN 2024 YILI İLK ÜÇ AYLIK IQVIA SATIŞ SONUÇLARI

DEVA Holding 2024 yılının ilk üç ayında, kutu bazında 36,05 milyon adet IQVIA satışı ile bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,21 oranında küçülmüş, TL bazında ise 2.270,45 milyon TL IQVIA satışı ile bir önceki yılın aynı dönemine göre %61,70 oranında büyüme sağlamıştır.

DEVA Holding, 2024 yılının ilk üç ayında kutu bazında %5,4 pazar payıyla üçüncü sırada, TL olarak ise %3,0 pazar payı ile 5. sırada yer almıştır.

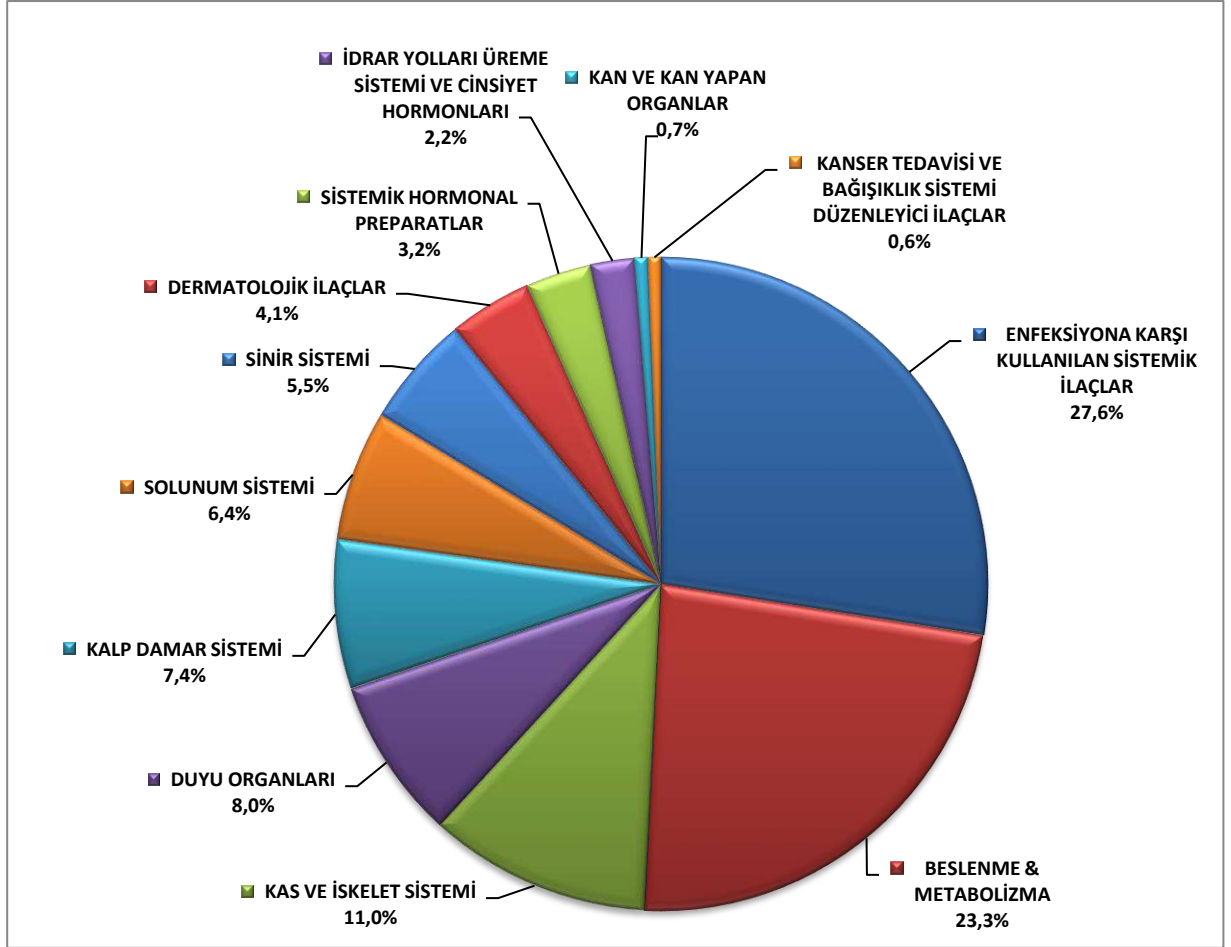
2024 yılının ilk üç ayında Türkiye ilaç pazarının kutu bazında ilk 100 ürünü içerisinde DEVA'dan sırasıyla; Amoklavin, Devit D3, Dikloron, Novaqua, Cefaks, Dodex ve Azitro; TL bazında ise Amoklavin ve Devit D3 girmiştir.

İlgili dönemde şirket cirosunun %51,4'ünü toplam 12 ürün oluşturmuştur. Bu ürünler sırasıyla Amoklavin, Devit D3, Cefaks, Novaqua, Dikloron, Candexil Plus, Rivelime, Dodex, Azitro, Tribeksol, Desefin ve Dilatrend'dir.

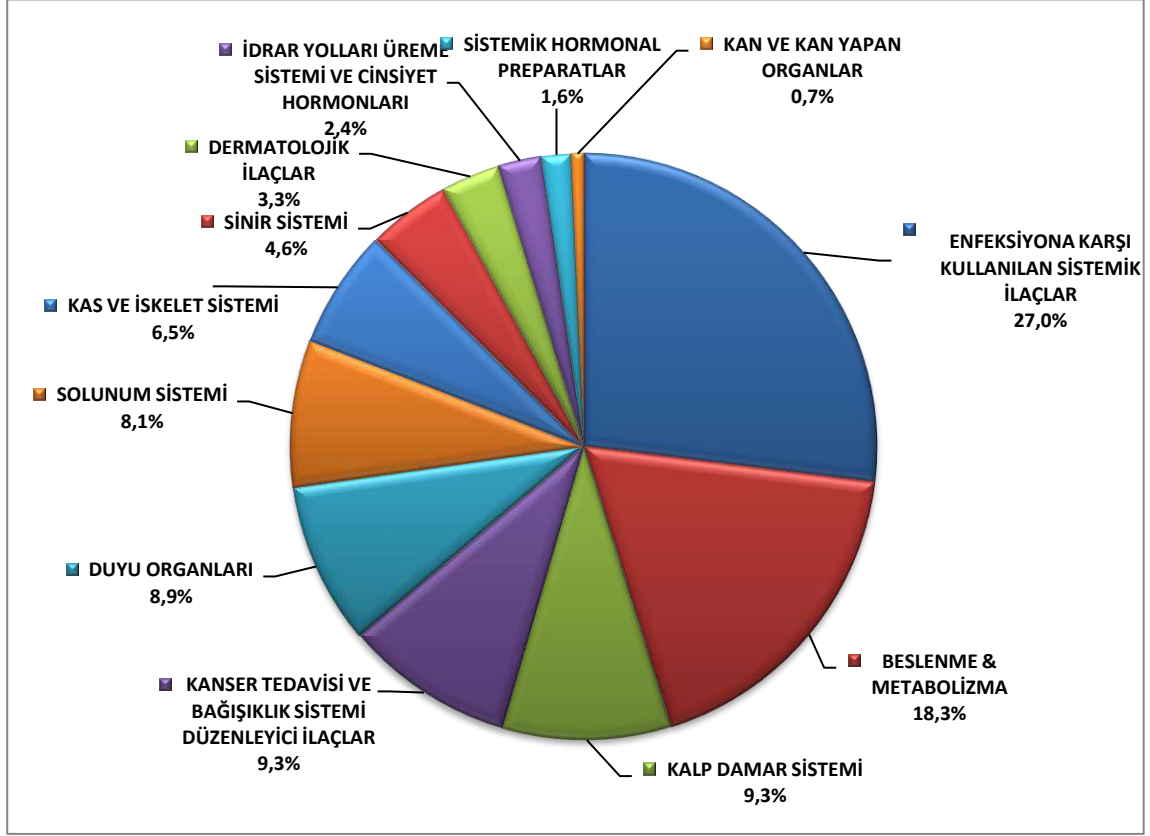
Söz konusu dönemde toplam ilaç satışlarımızın TL ve kutu bazında en büyük bölümünü "Enfeksiyona Karşı Kullanılan Sistemik İlaçlar" grubu ilaçlar oluşturmaktadır.

Satışların kutu ve TL bazında segment (ATC1) dağılımı aşağıdaki gibidir:

DEVA HOLDİNG % SATIŞ DAĞILIMI (KUTU)

DEVA HOLDİNG % SATIŞ DAĞILIMI (TL)

Kaynak: IQVIA Serbest Dataview

** IQVIA'nın hesaplama metodu değişikliğine bağlı olarak; "Mal Fazlası" kutu değere dahil olup, TL değere dahil değildir.

DEVA Holding ilgili dönemde, Devlet Malzeme Ofisi'ne 106,0 milyon TL değerinde 8,9 milyon kutu, hastaneler için ise 70,2 milyon TL değerinde 4,8 milyon kutu ilaç satışı gerçekleştirmiş olup, söz konusu satışlar IQVIA verileri içinde yer almamaktadır.

Ayrıca, ilgili dönemde 17,7 milyon USD karşılığı 549,8 milyon TL tutarında ihracat gerçekleştirilmiştir.

Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Şirketimizin risk yönetimine ilişkin faaliyetleri Risk Yönetim Komitesi koordinasyonunda yürütülmektedir. Risk Yönetim Komitesi, Kredi Komitesi ve İç Denetim'den gelen bilgileri Kurumsal Risk Yönetimi çerçevesinde değerlendirmekte; değerlendirme sonuçlarını ve varsa riskleri azaltmaya yönelik aksiyon planlarını oluşturarak Yönetim Kurulu'na sunmaktadır.

Kredi Komitesi, müşterilere mal alımlarında tahsis edilecek kredi limitlerini ve alınacak teminatların esaslarını belirler. Limit ve teminatların belirlenmesinde müşterinin ortaklık yapısı, taşınmazları, finansal durumu ve bölge hakkında yapılan istihbarat çalışmalarından faydalanılmaktadır. Müşterilerin açık hesapları sürekli olarak kontrol edilerek teminat oranlarının istenilen düzeylerde tutulması ve şüpheli alacak riskinin asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır.

İç Denetim Bölümü, Şirket'in yürüttüğü tüm faaliyetlerin, uluslararası denetim ilkelerine ve genel kabul görmüş yönetim standartlarına, Şirket'in esas sözleşmesi ile yazılı politika ve uygulamalarına uyumunu denetleyerek, verimli ve etkin kontrollerin yapılmasını ve iyileştirici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlar.

İç Denetim Bölümü, denetim planı çerçevesinde bütün birimleri risk yönetimi açısından değerlendirerek, denetim sonuçlarını düzenli olarak Risk Yönetim Komitesine ve Denetimden Sorumlu Komiteye sunmaktadır.

2024 yılında da Şirket'in faaliyetlerine yönelik iç denetim çalışmaları yapılmış, tüm birimlerden gelen risk bildirimleri değerlendirilerek bulgular ve bunları iyileştirmeye yönelik tavsiyeler Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

Yatırımlar

01.01.2024 - 31.03.2024 döneminde DEVA Holding ve Grup şirketlerine; Yönetim Binası, Fabrika, Makine-Tesisat ve Demirbaş olmak üzere toplam 762.772.841 TL, Ar-Ge, Ruhsatlandırma ve Lisanslarla ilgili olarak 408.119.399 TL tutarında olmak üzere toplam 1.170.892.240 TL yatırım yapılmıştır.

Ar-Ge Merkezi Belgesi'ne sahip olan şirketimize Tübitak onaylı Ar-Ge projelerine sağlanan nakdi desteklerin yanı sıra, Ar-Ge Merkezi kapsamında çalışan tüm projeler için vergi ve SGK indirimleri sağlanmaktadır. TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek desteklenmesi uygun bulunan harcamaların toplam tutarlarının maksimum %60'ı nakdi destek olarak ödenmektedir.

Şirket ilgili dönemde Ar-Ge merkezi kapsamında 198.339.387 TL'lik teşvikli harcama gerçekleşmiştir.

İlgili dönemde; DEVA Kartepe tesisleri için 30.10.2018 tarihinde alınmış olan 501317 nolu teşvik belgesi kapsamında 3.592.202 TL, 26.05.2021 tarihinde Çerkezköy tesisleri için alınmış olan 525422 nolu teşvik belgesi kapsamında 25.495.803 TL harcama yapılmış olup, 17.04.2018 tarihinde Çerkezköy tesisleri için alınmış olan 136611 nolu teşvik belgesi kapsamında harcama gerçekleşmemiştir.

Teşvik kapsamındaki harcamaların KDV ve Gümrük Vergisi muafiyeti, Kurumlar Vergisi istisnası, İndirimli Kurumlar Vergisi ve diğer vergiler yönünden muhtelif avantajları bulunmaktadır.

İŞLETMENİN FİNANSMAN KAYNAKLARI VE ÇIKARILMIŞ SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ NİTELİĞİ VE TUTARI

Şirketimizin finansman kaynakları; özsermaye, faaliyetleri sonucunda oluşan fonlar ile para ve sermaye piyasalarından temin edilen kısa ve uzun vadeli borçlanmalardan oluşmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 15.09.2022 tarih ve 50/1354 sayılı kararı ile onaylanan İhraç Belgesi çerçevesinde ihraç edilen 270.000.000 TL nominal değerinde, yıllık %34 faizli, 364 gün vadeli, vade sonunda kupon ve anapara ödemeli finansman bonusu da 28.02.2024 tarihinde itfa edilmiştir.

Ayrıca; Sermaye Piyasası Kurulu'nun 24.08.2023 tarih ve 49/1025 sayılı kararı ile onaylanan İhraç Belgesi çerçevesinde, 250.000.000 TL nominal değerinde, yıllık %46 faizli, 364 gün vadeli, vade sonunda kupon ve anapara ödemeli finansman bonusunun satışı 14.09.2023 tarihinde, 200.000.000 TL nominal değerinde, yıllık %47 faizli, 364 gün vadeli, vade sonunda kupon ve anapara ödemeli finansman bonusunun satışı 05.10.2023 tarihinde, 200.000.000 TL nominal değerinde, yıllık %47 faizli, 364 gün vadeli, vade sonunda kupon ve anapara ödemeli finansman bonusunun satışı ise 15.11.2023 tarihinde tamamlanmıştır.

BAĞLI ORTAKLIKLAR VE İLİŞKİLİ ŞİRKETLER HAKKINDA BİLGİ

DEVA Holding; kendi ürünlerinin yurt dışında satış ve dağıtımını yapmak amacıyla Yeni Zelanda'da kurduğu Devatis Ltd, Almanya'da kurduğu Devatis GmbH, İsviçre'de kurduğu Devatis AG, Amerika'da kurduğu Devatis Inc., Meksika'da kurduğu Devatis de Mexico, S.De RI. De.Cv, Avustralya'da kurduğu Devatis Pty Ltd, Kanada'da kurduğu Devatis Canada Inc, Sırbistan'da kurduğu Devatis d.o.o. Beograd ve Hollanda'da kurduğu Devatis B.V. Şirketlerinin %100 sahibi konumundadır.

Diğer İlişkili Şirketler

Beşeri ilaç üretimi ve pazarlaması, ilaç aktif maddeleri ve veteriner ilaçları konusunda faaliyet gösteren ve merkezi Lüksemburg'da bulunan EastPharma Sarl şirketi, DEVA Holding'in %82,20 pay oranıyla ana hissedarı konumundadır. EastPharma Sarl şirketi aynı zamanda yine Türkiye ilaç sektöründe faaliyet gösteren Saba İlaç Sanayi Ve Ticaret A.Ş.'nin de %99,99 oranında ana hissedarıdır.

Bağlı Ortaklıklar ve İlişkili Şirketler ile Ticari İlişki Hakkında Bilgi

EastPharma Sarl, ilaç sektöründe faaliyet gösteren Roche firması ile yaptığı anlaşmalar ile ruhsat ve satış hakkını elinde bulundurduğu 9 ürünün bu haklarını süreli olarak DEVA Holding'e devretmiştir. Bu dönemde de söz konusu ürünlerin satışına devam edilmiş, EastPharma Sarl bu ürünlerin Türkiye'deki satışları üzerinden DEVA Holding'den royalty geliri elde etmiştir.

Saba İlaç DEVA Holding'den fason hizmeti satın almaktadır. Bu bağlamda Saba ürünleri DEVA Holding tarafından fason olarak üretilmekte ve depolanmaktadır. Deva Holding kendi bünyesinde bulunan Ar-Ge Merkezinde Saba'ya Ar-Ge hizmeti vermekte; bu çerçevede Saba ürünlerine ilişkin çalışmalar yapmakta ve pilot üretim gerçekleştirmektedir. Bunun yanında Saba şirketi DEVA Holding'den mali, idari ve pazarlama/tanıtım hizmetleri satın almaktadır. Saba ilaçlarının yurt dışı satışı da kısmen DEVA Holding tarafından yapılmaktadır.

İDARİ FAALİYETLER

Üst Yönetim

Philipp Daniel Haas - (CEO)

Mesut Çetin - (CFO)

Doğan Varinlioğlu - Türkiye ve Uluslararası Pazarlar Başkanı

Rıza Yıldız – Finansal Raporlama ve Muhasebe Direktörü

Hartwig Andreas Steckel - Ar-Ge, Klinik Geliştirme ve Patent Direktörü

Tijen Kavlak – İş Birimi Direktörü

İrfan Çinkaya – Biyoteknoloji Direktörü

Aytaç Aysuna Erden - Hukuk İşleri Direktörü

Cengiz Metin- İş Birimi Direktörü

Elçin Güner- İş Birimi Direktörü

Eray Kurt – Tesis Direktörü

Gökhan Kaba – Satınalma Direktörü

Gülcan Gümüş – İnsan Kaynakları ve Gelişim Direktörü

Murat Akıncı – Medikal İş Birimi Direktörü

Murat Aksoy – Üretim Planlama & Lojistik Direktörü

Umut Oran – Tesis Direktörü

Özgür Carlı- İş Birimi Direktörü

Refiye Adıyaman – Kalite Operasyonları Direktörü

Sibel Yılmaz – Tesis Direktörü

Şerifnur Taşkiran - Ruhsatlandırma Direktörü

Mert Uz - Uluslararası Pazarlar Direktörü

Serkan Varlık - Uluslararası Pazarlar Direktörü

Yönetim Kurulu Üyeleri İle Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Dönem içinde Yönetim Kurulu Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere sağlanan maaş ve benzeri kısa ve uzun vadeli menfaatlerin toplamı 158.662.850 TL'dir.

Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

1) Denetimden Sorumlu Komite

Eşref Güneş Ufuk Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Sengül Soytaş Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)

2) Kurumsal Yönetim Komitesi

Eşref Güneş Ufuk Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Sengül Soytaş Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Mesut Çetin Üye (İcracı Yönetim Kurulu Üyesi)

3) Riskin Erken Saptanması Komitesi

Eşref Güneş Ufuk Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Sengül Soytaş Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Mesut Çetin Üye (İcracı Yönetim Kurulu Üyesi)

Toplu Sözleşme Uygulamaları

Çalışanlarla Toplu İş Sözleşmesi bulunmamaktadır.

Çalışanlara Sağlanan Hak ve Menfaatler

Çalışanlarımıza ücretlerinin dışında, görevlerinin gerekleri doğrultusunda, iş yerinde yemek, giyim, personel servisi, bayram harçlığı, çocuk ve tahsil yardımları, gıda yardımı, yakacak yardımı, evlenme, aile, doğum yardımları yapılmış, hayat sigortası ile isteğe bağlı grup sağlık sigortası uygulamalarına devam edilmiş olup, Tamamlayıcı Sağlık Sigortası uygulaması bulunmaktadır.

Kıdem Tazminatı Yükümlülüğü

01.01.2024 – 31.03.2024 döneminde DEVA Holding'in kıdem tazminatı yükümlülüğü toplam 105.919.536 TL olup, ilgili mevzuata göre tamamı için karşılık ayrılmıştır.

Dönem İçinde Yapılan Bağışlar Hakkında Bilgi

01.01.2024 -31.03.2024 döneminde; çeşitli kurum ve derneklere fiilen 321.259 TL (31.03.2024 tarihli satınalma gücü esasına göre 330.753 TL) tutarında bağış ve yardım yapılmıştır.

Şirket Aleyhine Açılan Davalar

Açılan davalar, iş hukuku, vergi hukuku ve ticaret hukukuna ilişkin davalardan oluşmaktadır. Konu ile ilgili detaylı bilgi mali tablolarda 18 nolu dipnotta verilmektedir.

Dönem İçinde Yapılan Denetimler

Şirketimizde 01.01.2024 - 31.03.2024 döneminde herhangi bir denetim yapılmamıştır.

RİSKLER VE YÖNETİM ORGANININ DEĞERLENDİRMESİ

Şirketimiz tarafından şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Riskin Erken Saptanması Komitesi kurulmuştur.

Finansal Riskler:

Şirketimizin işletme sermayesi ihtiyacı; özkaynakları, Türk Lirası cinsinden kısa ve uzun vadeli banka kredileri ve borçlanma araçları ile karşılanmaktadır. Piyasa koşullarında yaşanabilecek olumsuzluklar nedeniyle kur ve faizlerde yaşanan artışlar, şirketin finansman maliyetlerini artırmaktadır. Bu nedenle gerek dünyada, gerekse ülkemizde yaşanacak ekonomik ve jeopolitik gelişmeler nedeniyle döviz kuru ve faizlerde yaşanabilecek dalgalanmaların karlılığımızı olumsuz etkilemesi beklenmektedir. Şirketin maruz kaldığı faiz risklerinin yönetilmesi amacıyla, kredi portföyü ve nakit akış projeksiyonları esas alınarak faizlerde yaşanacak olası değişikliklerde oluşacak kazanç ve kayıplar duyarlılık analizleri ile ölçülmektedir. Ayrıca toplam krediler içindeki değişken faizli kredilerin makul bir oranda tutulmasına çalışılmaktadır. Yabancı para cinsinden yapılan alımlardan kaynaklanabilecek kur risklerinden koruma amaçlı türev ürünler kullanılabilir.

Müşteri Alacak Riski:

Ticari alacakların dağılımı ve ödeme koşulları risk yönetimi açısından büyük önem taşımaktadır. Şirket, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda teminat elde etme yoluyla alacak riskini azaltmaya çalışmaktadır. A Grubu müşteriler ile herhangi bir teminat olmaksızın çalışılırken, B ve C grubu müşteriler ile banka teminat mektubu veya ipotek gibi teminatlar alınmak suretiyle çalışılmaktadır. Şirketin maruz kaldığı kredi risklerini asgariye indirmek için; müşterilerin finansal durumları, kredi limitleri ve teminatları Kredi Komitesi tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

Stratejik Riskler:

Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen/belirlenecek ilaç fiyatlama politikasının (kurum iskonto oranlarında artış ve/veya referans fiyatlarda indirim, referans kurun revize edilmemesi) sektör ve dolayısıyla şirketimiz üzerinde olumsuz etkisi olabilmektedir. Bu olumsuz etkiler; yeni pazarlar, ürün çeşitliliğinin artırılması, yeni satış politikaları ve etkin yönetilen maliyet daraltıcı politikalar ile giderilmeye çalışılmaktadır.

Operasyonel Riskler:

Operasyonel riskler, deprem, yangın ve çevre kazası gibi faaliyetleri etkileyen olaylarla ve iş süreçlerinin sorunsuz çalışması ile ilgilidir. Sigortalanabilir riskler her yıl gözden geçirilerek, sigortalanmak suretiyle şirket dışında bırakılmaktadır.

Bu dönemde Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyen gelişmelere ilişkin açıklamalar yukarıda sunulmuştur. Diğer bilgiler için 2023 Yılına Ait Yıllık Faaliyet Raporuna www.deva.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.